

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

13043

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús reguiu, ubicat al polígon 8, parcel·la 20 del terme municipal de Petra (exp. 156a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 27 de juny de 2025, i d'acord amb l'article 9.1 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, i el punt 6. d) de l'article 2 del Decret 6/2025, de 2 de juny, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears,

RESOLC FORMULAR

L'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús reguiu, ubicat al polígon 8, parcel·la 20 del terme municipal de Petra.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació.

Segons s'estableix a l'article 7.2.a) de la Llei 21/2013 són objecte d'una avaluació de l'impacte ambiental simplificada els projectes compresos a l'annex II d'aquesta llei.

Tenint en compte el RD 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III de la Llei 21/2013, l'activitat projectada s'inclou a l'Annex 2, Grup 3 (perforacions, dragats i altres instal·lacions mineres i industrials) lletra a):

3º Perforacions per a l'abastiment d'aigua.

Per tant, aquest projecte ha de seguir la tramitació ambiental com a Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada establerta al capítol II secció 2ª de la Llei 21/2013; també s'ha de complir el Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Avaluació Ambiental de les Illes Balears.

2. Ubicació i descripció del projecte

El sondeig s'ubicarà en el polígon 8, parcel·la 20 del terme municipal de Petra

- Cabal màxim instantani: 0,5 l/s.
- Volum màxim anual: 2.820 m3/any.
- Ús: agrari.
- Profunditat del sondeig: 160 m.

El sondeig es realitzarà pel mètode de rotoperussió; es cimentaran les parets dels primers 25-40 m del sondeig i l'entorn immediat es pavimentarà amb una llosa de formigó de 50 cm. Finalitzada l'obra, mentre no s'instal·li la bomba elèctrica d'elevació, el sondeig es cobrirà amb una tapa metàl·lica per impedir l'accés al mateix.

Si no es troba aigua o aquesta està salinitzada, així com a la fase d'abandonament, es segellarà el sondeig amb la finalitat que quedi en condicions de seguretat per a les persones i els animals, a més d'evitar la contaminació imprevista de l'aquífer ocasionada per abocaments o caigudes d'elements contaminants.

A la fase d'abandonament, una vegada segellat el sondeig s'estendrà una capa de terra i pedres, quedant restituïda la situació prèvia a l'execució de l'obra.

3. Alternatives

Alternativa 0: no realitzar el sondeig

Alternativa descartada. La parcel·la no té la possibilitat de connexió a la xarxa d'aigües potables de l'ajuntament perquè no arriba fins aquesta localització.

Alternativa 1: subministrament mitjançant camions cisterna.

L'alternativa 0 i 1 es refereixen en realitat a la mateixa opció, que seria l'anàlisi de les conseqüències de no dur a terme la captació subterrània, que donaria lloc, o bé no dur a lloc la sembra d'ametllers en regadiu (alternativa 0), o bé realitzar el reg mitjançant camions cisterna (alternativa 1).

Alternativa 2: Fer el sondeig projectat.

En relació a les alternatives, en el requeriment de data 12 de juny de 2025 es sol·licità alternatives viables analitzades ambientalment (reducció del cabdal, comparació regadiu amb secà, millora de la ubicació, etc.) i la situació actual del proveïment de l'aigua de l'habitatge de la parcel·la (camions cisterna, dipòsit, etc).

4. Avaluació dels efectes previsibles i mesures correctores proposades

Els principals impactes ambientals considerats es produiran a la fase d'execució del projecte:

Aire: durant la fase d'execució del projecte es produirà renou i vibracions per la utilització de la maquinària; per a reduir les molèsties a la població les tasques es realitzaran durant horari diürn.

També es produiran emissions de gasos d'efecte hivernacle, essent els mínims possibles, ja que la maquinària comptarà amb les revisions i manteniments periòdics.

No hi haurà emissió de pols perquè s'utilitzen equips de perforació amb circulació directa de fluids que funcionen amb aigua i un escumant ecològic.

Sòl: la meitat de la parcel·la és APR d'erosió i un terç és zona d'APR d'inundació i Potencial Inundable ARPSI (àrea amb Risc Potencial Significatiu d'Inundació), però el punt de creació del pou no es situa dins cap d'aquests dos APR. Encara així, la zona d'erosió és molt pròxima al punt d'excavació, i la circulació de maquinària podria influir aquesta zona.

En el requeriment de data 12 de juny de 2025 es sol·licitava l'ampliació de la informació sobre les possibles afeccions i mesures correctores durant la fase de perforació i construcció del sondeig respecte a les APR d'erosió i ARPSI d'inundació.

D'acord amb l'annex I de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'Ordenació Territorial de les Illes Balears i de Mesures Tributàries (DOT), per a zones APR d'erosió, s'hauran d'estabilitzar els talussos d'excavació mitjançant murs de contenció o bancals. Així mateix podrien produir-se vessaments accidentals que afectassin a la zona d'Inundació, per la qual cosa, d'acord amb les DOT s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries.

Vegetació: la zona afectada és una propera a habitatge i construcció agrícola, aplanada i sense vegetació, amb accés des d'un camí, per la qual cosa no es veuran afectats elements naturals.

Fauna: la parcel·la es troba dins Xarxa Natura 2000 amb denominació «ZEC ES5310029 Na Borges», hi ha presència de diverses espècies d'aus lligades a medis agraris incloses en l'Annex I de la Directiva Aus i incloses en el Llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial (LESRPE), segons el Reial Decret 139/2011, entre les que trobam *Burhinus oedipnemus*, *Calandrella brachydactyla*, *Galerida theklae* i *Sylvia balearica*, espècies per les quals es va declarar la ZEPA, i també es troba una densa població de Tortuga mediterrània, *Testudo hermanni*. El document ambiental estipula que es durà a terme la perforació forma dels mesos de març a juliol per evitar l'època de reproducció d'aquelles, i que durà a terme una inspecció de l'àrea d'actuació per detectar individus de tortuga mediterrània.

Patrimoni: a la finca no hi ha elements patrimonials protegits ni catalogats.

Paisatge: es produirà impacte paisatgístic els dies que duri la perforació, entre 2 i 5 dies; a més, la torre de perforació només estarà aixecada quan es executin les tasques de perforació. L'àrea d'ocupació serà de 60 m2.

Durant la fase de funcionament l'impacte més important serà sobre la massa d'aigua subterrània afectada, 18.16M2 Son Real. L'estat d'aquesta massa, segons l'Annex 8 de la Memòria del PHIB vigent (Annex 8 Memòria), és dolent quantitativament (percentatge d'explotació 115,23 %, sense tendència l'augment) i també qualitativament (presència de clorurs i risc de contaminació per nitrats). Aquesta MAS està afectada per l'article 123, sobre limitacions, de la Normativa del PHIB corresponent al tercer cicle (2022-2027) (Acord del Consell de Govern de 22 d'agost de 2022, BOIB 111 de 23 d'agost de 2022, Reial Decret 49/2023, de 24 de gener). En el requeriment de data 12 de juny de 2025 es sol·licità la justificació del compliment de les excepcions de l'article 123.4.b) de la Normativa PHIB 2022-2027 que permetin l'autorització de

la concessió a una massa d'aigua subterrània en mal estat (sol·licituds per a explotacions agràries preferents fins a un volum màxim de 10.000 m³ /any, o sol·licituds d'empreses de joves agricultors).

5. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades.

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, s'han consultat diverses administracions afectades:

- Ajuntament de Petra
- Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca,
- Servei de Planificació al Medi Natural (XN 2000) de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (CAPM)
- Servei de Protecció d'Especies del Departament de Medi Natural de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (CAPM)
- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural de la CAPM,
- Servei d'Agricultura de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural de la CAPM,
- Servei de Salut Ambiental de la Direcció general de Salut Pública de la Conselleria de Salut,
- Associació sense ànim de lucre GOB,
- Associació sense ànim Amics de la Terra.

A continuació s'exposen les conclusions dels informes rebuts a la data d'emissió del present informe:

- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari. Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural. Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (27/8/2024):

«En relació amb l'expedient abans citat i vista la documentació presentada, la parcel·la no forma part de capbase territorial de l'explotació agrària.

No s'observa una activitat agrària rellevant a la parcel·la, la qual és de terres de secà i fiqueres, segons cadastre.

*Per tant, aquesta Direcció general d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament rural, mitjançant el Servei de Reforma i Desenvolupament agrari, informa **desfavorablement** l'objecte del projecte, des del punt de vista agrari.»*

- Planificació del Medi Natural. Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal. Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (16/9/2024):

«Conclusions

Per tot l'anterior i atès que el projecte per a l'autorització d'un sondeig per a ús de regadiu al polígon 8 parcel·la 20 del terme municipal de Petra, es troba en l'àmbit del LIC ES5310029 Na Borges, inform que el projecte no té relació directa amb la gestió del lloc ni tindrà afectació significativa a l'espai Xarxa Natura 2000, sempre que:

- a) Es compleixi amb la descripció de les característiques tècniques del sondeig i amb les mesures correctores del document ambiental.*
- b) Abans de l'inici de les actuacions previstes pel projecte, s'ha de fer una inspecció visual per identificar si a la zona d'actuació, hi ha indicis de presència d'alguna de les espècies de flora o fauna protegides, especialment níus ocupats i exemplars de tortuga mediterrània, per tal de poder prendre les mesures adequades per no destorbar-les*
- c) No es realitzin les obres de rotopercussió durant l'època de nidificació de les aus protegides presents en l'espai, que comprèn el període d'abril a juny, ambdós inclosos.*
- d) La maquinària transiti només per camins existents, per tal d'evitar l'erosió.*
- e) Es reguin les zones amb vegetació susceptibles d'acumulació de pols.*
- f) Es senyalitzin amb cinta les zones afectades per les obres, per tal de no afectar la vegetació.*
- g) S'adeqüin dipòsits habilitats per l'abocament dels residus generats durant el transcurs de l'obra i es realitzi una recollida selectiva dels residus ocasionats.*
- h) L'execució de les obres es duguin a terme entre la sortida i la posta del Sol i es limiti al mínim la il·luminació artificial.*
- i) Es redueixi el màxim possible l'emissió de renous.*
- j) En cas de vessaments als voltants de la perforació, es prendran les següents mesures correctores:*
 - i. S'aturarà immediatament l'operació de perforació fins que no estigui solucionat el problema.*
 - ii. S'escamparà qualsevol tipus de material absorbent (tipus sepiolita) sobre la zona del vessament.*
 - iii. Es retirarà tot el material afectat pel vessament i serà portat a un abocador autoritzat.*
 - iv. Per dur a terme la reparació de l'avaria, es disposarà d'un plàstic sota la màquina perforadora que eviti el contacte de possibles noves fuites sobre el terreny.*

- k) Durant la fase d'explotació, per evitar l'afecció a les aus d'ambients agraris presents en la zona, es seguiran aquestes recomanacions:*

- i. Evitar llaurar durant l'època de nidificació (entre abril-juny, ambdós inclosos) i en horari nocturn.*

ii. Fomentar el manteniment i l'ampliació dels límits herbacis, així com la creació o ampliació de bardisses llenyoses o arbrades.

Es recorda que, d'acord amb l'article 39 de la Llei 5/2005, si es vol canviar l'ús del sòl o es vol realitzar qualsevol projecte que pugui afectar de manera apreciable el lloc, haurà d'avaluar-se la repercussió pel fet d'estar dins un espai de la Xarxa Natura 2000. A més, d'acord amb el decret 34/2024, de 26 de juliol, per al canvi de cultiu es requereix resolució favorable de l'òrgan responsable de l'explotació i el manteniment del SIGPAC.

També es recorda que, d'acord amb el Pla Hidrològic de les Illes Balears (Reial decret 49/2023), un dels objectius és assolir i mantenir el bon estat quantitatiu i químic de les masses d'aigua subterrània i que d'acord amb els criteris de classificació d'estat i situació de risc de les masses d'aigües subterrànies la massa d'aigua 18.18 M4 Justaní està classificada en estat dolent.»

• Servei d'Ordenació. Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures. Consell de Mallorca.

«Conclusions

Atès el contingut del cos de l'informe, des del punt de vista de l'ordenació de territori i del paisatge, es considera que el projecte d'una captació d'aigües subterrànies en el TM de Petra, no tindrà efectes significatius sobre el medi ambient en tant que serveixi i sigui adequat als usos legals de la parcel·la.

Aquest informe s'emet en relació a les competències del Consell de Mallorca en matèria d'ordenació territorial i paisatge, sense perjudici de les consideracions que es puguin formular des d'altres àrees de l'administració dins l'abast de les competències que tinguin atribuïdes, i no pressuposa cap pronunciament sobre l'adequació a la legalitat dels usos i de les construccions de la parcel·la de l'assumpte.»

6. Anàlisis dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i no es preveu que el projecte pugui tenir efectes sobre el medi ambient, en concret:

a) Característiques del projecte: perforació i sondeig d'aigua per a ús reguïu que ocuparà una superfície d'uns 60 m² durant la fase de construcció i 0'25 m² durant la fase de funcionament.

b) Ubicació del projecte: La parcel·la es troba dins espais naturals protegits ANEI «Na Borges» dins Xarxa Natura 2000 «ZEC ES5310029 Na Borges»; la meitat de la parcel·la és APR d'erosió i un terç és zona d'APR d'inundació i Potencial Inundable ni ARPSI (àrea amb Risc Potencial Significatiu d'Inundació), però el punt de creació del pou no es situa dins cap d'aquests dos APR; No presenta Risc d'incendi segons el IV Pla Forestal 2015-2024.

c) Característiques del potencial impacte: els efectes sobre el medi ambient a la fase de funcionament seran considerables, tenint en compte l'extracció de quasi 3.000 m³/any a una massa en mal estat quantitatiu (115% d'explotació) i mal estat qualitatiu (clorurs) .

En el requeriment de data 12 de juny de 2025 es sol·licità alternatives viables analitzades ambientalment (reducció del cabdal, comparació regadiu i secà, millora de la ubicació, etc.) i la situació actual del proveïment de l'aigua de l'habitatge de la parcel·la (camions cisterna, dipòsit, etc.), així com també consideracions i mesures correctores respecte al APR d'erosió i d'inundació, però, sobretot, la justificació del compliment de les excepcions de l'article 123.4.b) de la Normativa PHIB 2022-2027 que permeten l'autorització de la concessió a una massa d'aigua subterrània en mal estat (sol·licituds per a explotacions agràries preferents fins a un volum màxim de 10.000 m³ /any, o sol·licituds d'empreses de joves agricultors). El requeriment es va notificar en data 23/06/2025 i determinava un termini de 10 dies per esmenar, sense que transcorregut aquest termini s'hagi rebut més documentació.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. Subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària **el projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús reguïu, ubicat al polígon 8, parcel·la 20 del terme municipal de Petra** promogut pel senyor/a MP, atès es que preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.6 de la Llei 21/2013.

Quart. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 12 de novembre de 2025)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Maria Paz Andrade Barberá

